

PREDIS

PREPREČEVANJE PREDČASNEGA OPUŠČANJA ŠOLANJA V POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU S STRATEGIJAMI VKLJUČEVANJA ZA PRISELJENCE IN ROME

POVZETEK IN EVALVACIJA TEČAJA
KOMBINIRANEGA UČENJA S TOOLKIT

Project Leadership

Prof. Dirk Lange
Institute for didactics of Democracy
Leibniz University Hannover

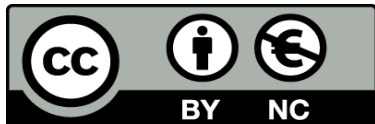
Project Management

Dr. Norah Barongo-Muweke

Authors:

PREDIS Team

Avtorske pravice

Vse pravice so pridržane. Vsebina tega dela je na voljo za izobraževalne namene in drugo nekomercialno uporabo pod pogojem, da sta pri vsaki reprodukciji kot vir navedena projekt PREDIS in Inštitut za didaktiko demokracije Univerze v Hannoveru.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt financira Evropska komisija. Mnenja, izražena v tej publikaciji, so odraz mnenja njenega avtorja in Komisija ni odgovorna za njihovo uporabo.

Številka projekta 2015-1-DE02-KA202-002472.

Domača stran projekta z informacijami o projektu in poročilo o analizi potreb:

<https://www.predis.eu/>

PROJEKTNA SKUPINA PREDIS

	AGORA Civic Education
	Univerza v Hannoveru, Nemčija
	Univerza na Dunaju, Avstrija
	Liceul Tehnologic Economic „ Elina Matei Basarab”, Romunija
	Inspectoratul Școlar Județean Buzău, Romunija
	Znanstvenoraziskovalni Center Slovenske Akademije Znanosti In Umetnosti, Slovenija
	Universita Degli Studi Di Trent, Italija

Kazalo

1	Struktura tečaja kombiniranega učenja (BLC)	4
2	Izvedba in evalvacija tečaja kombiniranega učenja (BLC)	4
3	Izvedba spletnega tečaja kombiniranega učenja.....	4
4	Evalvacija spletnega tečaja kombiniranega učenja (BLC).....	6
5	Literatura.....	11

EVALVACIJA IN POVZETEK TEČAJA KOMBINIRANEGA UČENJA (BLC)

1 Struktura tečaja kombiniranega učenja (BLC)

Struktura, obseg, moduli in razvijalci tečaja kombiniranega učenja PREDIS so opisani v uvodu zbirke pedagoško-didaktičnih orodij¹, zato jih tukaj ne bomo ponovno obravnavali. V tem tekstu bosta predstavljena evalvacija in povzetek tečaja kombiniranega učenja. Na kratko bodo osvetljeni: implementacija in evalvacija usposabljanja, spletna faza, evalvacija udeležencev tečaja in ocena procesa izvajanja.

2 Izvedba in evalvacija tečaja kombiniranega učenja (BLC)

Štiridnevno usposabljanje v okviru tečaja kombiniranega učenja (Blended Learning Course – BLC) je potekalo pred spletnim usposabljanjem v nacionalnih kontekstih partnerjev konzorcija. Prvotni načrt je bil, da bi v izobraževanje vključili 7 do 10 udeležencev iz vsakega nacionalnega konteksta in skupno 50, vendar pa je bila ta številka v večini primerov presežena. Skupno se je usposabljanja udeležilo 60 udeležencev. Udeleženci usposabljanja so bili predvsem učitelji in delavci v poklicnem in strokovnem izobraževanju ter predstavniki manjšinskih skupin. Prednost uvodnega usposabljanja je bila socialna komponenta, ki je omogočila učenje na štiri oči. Udeleženci so se spoznali s koncepti, vajami in igrami vlog, ki jih je razvil PREDIS. Izdelali so vsebine, ki so koristne in uporabne za poučevanje v razredu in izpostavljajo področja, potrebna sprememb. Posredovane povratne informacije udeležencev usposabljanja so bile upoštevane pri spremembi zbirke pedagoško-didaktičnih orodij. Za podrobnosti si oglejte zbirko pedagoško-didaktičnih orodij.

3 Izvedba spletnega tečaja kombiniranega učenja

V tečaj kombiniranega učenja je bilo vključenih 52 udeležencev: učiteljev, izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter predstavnikov migrantov in romskih združenj. Izvajanje je bilo navdahnjeno s Fichtenovimi preizkušenimi smernicami za spletne učne programe na daljavo.² V prvi fazi so udeležence podprli partnerji konzorcija, ki so jih seznanili s strukturami učnih okolij in študijskimi gradivi. Prav tako so jih podprli pri individualnem delu na nekaterih vajah, da bi ugotovili, kako in v katerih učnih kontekstih lahko uporabljajo preneseno znanje. Ta faza individualnega in samostojnega učenja je trajala od 10 do 12 tednov (primerjati Fichten 2004). Druga faza je bila sestavljena iz kombinacije samostojnega učenja in spletnih interakcij. Spletne interakcije so bile namenjene izmenjavi perspektiv udeležencev, lokalnih in mednarodnih izkušenj, pojasnjevanju vsebinskih vprašanj in strategij ukrepanja. Udeleženci so pozitivno ocenili predvsem vsebine, med tem,

¹ Obseg BLC programa si oglejte v zbirki pedagoško-didaktičnih orodij.

² Fichten je vodilni izobraževalec, glej Fichten (2004).

ko niso bili zadovoljni s spletnimi interakcijami. Te v nadaljevanju tečaja niso bile tako intenzivne, kot so bile prvotno predvidene, predvsem zaradi zasedenosti udeležencev. Konzorcij je udeležence kontinuirano podpiral prek skupinskih razprav in individualnega mentorstva.

PREIZKUŠANJE, PRENOS, OCENJEVANJE IN SPREMINJANJE VSEBINE

Zbirka pedagoško-didaktičnih orodij je bila večkrat deležna testiranja in ocenjevanja. Konzorcij je ocenjeval zbirko orodij v različnih fazah pred izvedenim usposabljanjem. Med tečajem kombiniranega učenja je bila opravljena evalvacija na dveh ravneh. **Prvič**, v fazi spletnega učenja so udeleženci testirali in ocenili vsebino tečaja PREDIS glede na njihovo praktično relevantno uporabo (povezave s prakso). Udeleženci tečaja so uporabili, spremenili in prilagodili vsebine, pridobljene med fazo prisotnosti in spletno fazo. **Drugič**, udeleženci tečaja so konzorciju podali povratne informacije, ki so jih vključili v nadaljnjo modifikacijo modulov³ PREDIS. Moduli so bili pregledani in modificirani v skladu z odzivi in povratnimi informacijami udeležencev. Platforma je bila redno posodobljena, tudi z dodatnim gradivom za branje. Stalno posodabljanje besedil je udeležence izobraževanja motilo, saj je gradivo zaradi preobsežnosti postalo nepregledno. Zato kasneje revidirana vsebina ni bila več naložena na platformi za usposabljanje. Namesto tega so bile te vključene v priročnik in zbirko pedagoško-didaktičnih orodij, ki predstavljajo končni produkt tečaja kombiniranega učenja.

STRUKTURA MODULOV:

Vsak modul je sestavljen iz teoretičnega in praktičnega dela. Za prenos ključnih učnih vsebin v vsakdanje učno okolje so bile oblikovane aktivnosti, ki bi jih lahko izobraževalci izvedli s svojimi dijaki. Moduli so udeležencem ponudili širok spekter tem, da bi:

- (1) izpolnjevali raznovrstne poklicne razvojne potrebe heterogenih učiteljev, trenerjev in praktikov, vključno s tistimi, ki so na novem področju relativno novi in običajno potrebujejo več informacij o ozadju obravnavanih tem;
- (2) udeležencem ponudili možnost izkušnje strokovnega razvoja s pomočjo samostojnega učenja, tudi po končanem spletnem usposabljanju.

Glede na strukturo so moduli združevali: (a) komponente samoinštrukcije (samostojno učenje udeležencev na platformi PREDIS), (2) mentorstvo (podpora in svetovanje s konzorcijskimi partnerji) in (3) komponente za prenos znanja (za uporabo med poučevanjem v razredu).

MULTIDISCIPLINARNOST:

Tema predčasnega opuščanja šolanja je trenutno zelo razdrobljena. Koncepti modulov so bili sestavljeni iz različnih znanstvenih disciplin (pedagogika, študija spola, migracij in politična vzgoja).

³ V skladu s Fichtnom (Fichten 2004) je pri spletnem učenju za učinkovito izboljšanje strokovnih kompetenc potrebno vključiti teorijo in prakso.

MENTORSTVO:

Kot je bilo že predhodno omenjeno, je tečaj kombiniranega učenja nudil mentorstvo kot vrsto podpore. Skladno s Fichtnom (Fichten 2004) so partnerji konzorcija prevzeli vlogo mentorjev. Njihove naloge so vključevale delo z udeleženci na posameznih vsebinskih sklopih, razlago podrobnosti, pojasnjevanje dilem, vprašanj in pomoč pri pripravi aktivnosti za dijake.⁴ Obseg vsebine je bil razširjen, pripravljenih je bilo več materialov in virov, informacij o posamezni temi in ključnih akterjih / možnih sodelujočih partnerjih v posameznem sektorju itd. Tako so mentorji spletnih programov, skladno s Fichtnom, prevzeli vlogo posrednika kompetenc (Fichten 2004).

4 Evalvacija spletnega tečaja kombiniranega učenja (BLC)

Izvajanje tovrstnega usposabljanja je prineslo veliko izzivov, a vendarle so bili udeleženci zelo zadovoljni z vsebinami izobraževanja. Velika večina udeležencev (90%) je vsebine s spletnega usposabljanja uporabila v svoji strokovni praksi. V tem poglavju bomo predstavili povratne informacije o prenosu vsebin.

Praktična ustreznost vsebin in metod

Na podlagi povratnih informacij lahko udeleženci spletne učilnice v svojih učnih okoljih uporabijo naslednje teme:

- (1) Uporaba vsebin in vaj, ki spodbujajo zavedanje o diskriminaciji in preprečevanju predsodkov.
- (2) Uporaba vsebin, ki spodbujajo ozaveščenost o strukturnih parametrih prikrajšanih skupin, kot so migranti in Romi.
- (3) Uporaba vsebin, ki spodbujajo zaposlovanje prikrajšanih mladih.
- (4) Uporaba vsebin, ki promovirajo varne in sprejemajoče šole za aktivno preprečevanje predčasnega opuščanja šolanja.
- (5) Uporaba splošnih vsebin kot je prikazano v povzetih povratnih informacijah.
- (6) Prepoznavanje vsebin, ki jih je potrebno razširiti (vrzeli) in predlogi za izboljšanje.

Zaradi omejitev prostora so povzete in predstavljene samo povratne informacije, ki se nanašajo na 1., 5. in 6. točko zgoraj:

⁴ Izpostavljene so bile na primer sledeče teme: sredstva za migrantske in romske skupnosti; kritika sedanje prakse, ki izključuje osredotočenost na izobraževanje v zgodnjem otroštvu kot primarno obdobje preprečevanja osipa in usposabljanje o raznolikosti, sprejemanju in učenju strpnosti; oblikovanje identitete v družbenih hierarhijah in posledice za prezgodnje opuščanje šolanja itd.

Modul I: Uporaba pojmov za spodbujanje zavedanja o diskriminaciji in preprečevanju predsodkov

S skupino 11 študentov sem na visoki strokovni šoli pri uri angleščine uporabila zbirko stripov "Kaj? Jaz? Rasist?". Namen aktivnosti je bil razpravljati o stereotipih in predsodkih, ki obkrožajo in prežemajo naše življenje na bolj ali manj podzavestni ravni. Študenti so prejeli kopije stripov, jih prebrali in nato delili svoje zgodbe v skupinah po 3-4. Pri naslednji dejavnosti so ustvarili seznam najbolj razširjenih diskriminacij v naši šoli (duševna / telesna invalidnost, homofobija, predsodki o prekomerni telesni teži, tujcih itd.) ter seznam konkretnih predlogov o tem, kako rešiti težave. Moje mnenje je, da je strip zelo koristna zbirka, saj uporablja kratke in jedrnatе zgodbe za ponazoritev različnih vrst diskriminacije. Kot bralci, poročevalci in poslušalci so študentje zlahka povezali svoje izkušnje z žrtvami («nisem dobila službe, ker sem ženska») in s stereotipi («Albanski priseljenci se nočejo učiti slovenščine»). Širok obseg primerov diskriminacije je študentom pomagal kritično razmisliti o svojem okolju in njihovem vedenju. Ker je zbirka stripov na voljo v številnih evropskih jezikih, je uporabna pri pouku različnih tujih jezikov. Zelo lepo in zelo koristno.

Še posebej pomembno za moje praktično delo je bilo...

Spoznala sem, da obstaja več vrst diskriminacije. Danes je diskriminacija manj neposredna, bolj pokrita in prefinjena. Vedno moramo biti pozorni na zaznavanje diskriminatornega vedenja. Ugotovila sem, da včasih z nezadostno komunikacijo nevede spodbujamo predsodke.

V resničnem življenju je še posebej težko izvajati...

Boj proti predsodkom. Diskriminacija temelji na stereotipih in predsodkih. Obkrožajo nas vsepovsod, od doma do javnosti. Težko jih je izničiti. Najprej jih moramo opaziti in potem moramo nanje pravilno odreagirati. Da bi izpostavila temo predsodkov in stereotipov, sem pri nadomeščanju kolegice v razredu (delam kot učiteljica v poklicni in tehnični šoli) in v knjižnici (sem tudi šolska knjižničarka) uporabila nekaj strani iz zbirke stripov "Kaj? Jaz? Rasist?". Nekaj zgodb iz stripa sem pustila tudi na mizi v knjižnici, da jih dijaki ne bi spregledali. Vsi so me spraševali, zakaj te kopije ležijo na mizi, zato smo začeli govoriti o diskriminaciji. Želim, da se učenci zavedajo obstoja diskriminacije na naši šoli in v vsakdanjem življenju.

V prihodnosti bom poskusil/-a... opozoriti na vsako diskriminatorno vedenje. Pripravila sem nekaj vprašanj o primerih rasizma in diskriminacije in bom poskušala s strani dijakov dobiti odgovore.

Modul 5: Uporaba vsebin, ki spodbujajo zaposlovanje prikrajšanih dijakov:

- Kot učno dejavnost sem uporabila »Nor zaposlitveni razgovor« (Crazy Job Interview). Spoznala sem, da so zaposlitvene delavnice za dijake zelo spodbudne in motivirajoče. Dejavnost se je nanašala na to, kako se učinkovito predstaviti na zaposlitvenem intervjuju. Dijaki so v dejavnosti uživali in jo resno in dosledno izvajali, saj je bila igra zelo podobna resnični življenjski situaciji. Dijaki so začeli kritično razmišljati o svojih

spretnostih, strokovnem znanju in karieri. Ta dejavnost povečuje možnosti za učence na trgu dela (glej modul 5).

- **Še posebej pomembno za moje praktično delo je bilo...** je učenje na delovnem mestu in učenje jezikov na delovnem mestu (...). Kot uporabna so se izkazala spletna orodja ECVT (Evropski sistem kreditnih točk za poklicno izobraževanje in usposabljanje) za potrjevanje in priznavanje kvalifikacij. Veliko mladih migrantov, s katerimi se ukvarjam, se soočajo s težavami in vprašanji, kako priznati že pridobljene kvalifikacije, in kako dokazati, da so že delali na nekaterih področjih, ne da bi bilo potrebno ponavljati študij ali dolgotrajna usposabljanja. Mladostniki so bili še posebej navdušeni nad informacijami o tem, kako izpolniti prijavno dokumentacijo in pripraviti svoj življenjepis preko EURES-a in EUROPASS-a. **V prihodnosti bom poskusil/-a...** uporabiti karierne vaje in (...) ECVT, EURES in EUROPASS.
- **Še posebej pomembno za moje praktično delo je bilo...** kako povezati mlade s pripravništvom. (...). Praktični nasveti za pomoč mladim so zelo koristni za moje vsakodnevno delo. **Še posebej uporabno, a težko izvedljivo v vsakdanjem poučevanju, je vključevanje deležnikov.** Cenim predvsem praktične nasvete o sodelovanju med vodstvom poklicnega in strokovnega izobraževanja ter vodstvom šole. V prihodnosti bom poskušal organizirati sodelovanje deležnikov. V učni načrt bom poskušal vključiti tudi koncepte v zvezi z delom.
- Med uro svetovanja sem v razredu XI C, v katerem je 31 dijakov, od tega pet romskih deklet, izvedel delavnico »Delo – zlata zapestnica«. Dijakom sem predstavil raziskavo v zvezi z diskriminacijo (spol, izvor, manjšina) pri iskanju zaposlitve. Raziskava je prikazala izkušnje 8 dijakov o tem, da nekateri delodajalci kandidate za delo ločujejo glede na narodnostno pripadnost. Na naslednjo uro svetovanja sem povabil še predstavnika Zavoda za zaposlovanje Buzau, ki je študentom svetoval o tem, kako se obnašati na zaposlitvenem intervjuju, kako napisati dober življenjepis in razviti komunikacijske veščine. Na ta način so povečali svoje možnosti pri pridobivanju zaposlitve.

Modul 6: Uporaba vsebin, ki spodbujajo varne in sprejemajoče šole k aktivnemu preprečevanju predčasnega opuščanja šolanja

Tema I: Preprečevanje ustrahovanja v šolah in izobraževalnih okoljih in njegovo reševanje

1. Menim, da ima strategija proti ustrahovanju vse značilnosti, ki so lahko učinkovite. Zlasti sem kot pozitivne ocenil naslednje vidike:

- dejstvo, da je sistematična, saj v njej sodelujejo številni akterji, ne le prizadeti dijak ali "protagonist";
- uporaba pristopa hvaležnosti ne le pri dijaku, ki ga je ustrahovanje prizadelo, ampak tudi s "protagonistom";

- dejstvo, da se vse začne s poskusom vzpostavitve odnosa zaupanja z učencem, ki ga je ustrahovanje prizadelo;

- dejstvo, da je podporna skupina odgovorna za izboljšanje razmer v razredu. Cenim tudi, da obstaja faza nadaljnjega spremljanja, v kateri je mogoče celo ugotoviti, da je potreben močnejši pristop.

Splošne povratne informacije o uporabnosti vsebin

- Nekateri dejavnosti so spodbudne in jih je mogoče uporabiti v razredih.
- Tovrstni moduli zagotovo aktivirajo razpravo o pomembnih in aktualnih temah ter daje priložnost za opazovanje situacij ter soočanje z lastnim odnosom in vedenjem do drugih ljudi.
- Vsebine o preprečevanju nasilja in ustrahovanja v razredu so zelo pomembne in jih je mogoče uporabiti za spreminjanje učnih okolij.
- Vsebine so me spodbudile k razmisleku in večji ozaveščenosti o različnih problemih.
- Delam na šoli z visoko stopnjo predčasnega opuščanja šolanja, zato je bil razmislek o teh temah zelo koristen.
- Nekateri deli modulov so pomembni, saj pri dijakih spodbujajo aktivnost in razvoj odgovornosti.
- Vsebine ustrezajo potrebam, ki so v razredih zelo pomembne.
- Vsebine predstavljajo dobre delovne ideje.
- Spodbujajo zavedanje in razmišljanje s spodbujanjem razprav med vrstniki, dijaki in odraslimi.
- Spodbujajo interakcijo med različnimi subjekti in okolji, kar je pomembno.
- Spodbujajo samozavedanje.
- Zdel se mi je zelo lep projekt!
- Spodbuja razmišljanje in pomaga pri zavedanju implicitnih, nevidnih mehanizmov (včasih nejasnih), ki v resnici obstajajo.
- Učinkovito lahko pomaga zmanjšati osip. Spodbuja aktivno državljanstvo, daje vrednost talentom.
- Vsebine, povezane s predsodki in stereotipi, so zelo pomembne.
- Vsebine spodbujajo k razmisleku o zelo pomembnih temah in opozarja na elemente diskriminacije, značilne za našo družbo.
- Uporabil bi le posamezne aktivnosti.
- Vsebine so spodbudile osebni razmislek, razpravo med dijaki, profesorjem so omogočili, da so na dijake pogledali z druge perspektive.
- Poznavanje zgodovinske izključenosti Romov je pripomoglo k sočutju, premagovanju predsodkov in razmišljanju o trenutnih razmerah in trajni diskriminaciji.
- Učenje na delovnem mestu in učenje jezika na delovnem mestu in spletni viri so (...) konkretna orodja za ravnanje v realnih situacijah.

Nekatere ugotovljene vrzeli in izbrani predlogi za vsebino

- Pogrešal sem prostor za diskusijo med profesorji o obravnavanih temah. Projekt bi lahko spodbujal oblikovanje interdisciplinarnih izobraževalnih poti.
- Predsodki, osebnost in (de)motivacija se razvijajo že v predšolskem in osnovnošolskem obdobju. To pomeni vključevanje pristopov, ki tvorijo učne navade otrok že v šoli in vrtcu (od 3 leta starosti).
- Preprečevanje prezgodnjega opuščanja šolanja v poklicnem izobraževanju je ključnega pomena. Ukrepati bi bilo potrebno že v osnovni šoli. Za romske mlade je pogosto prepozno, če se prične z določenimi ukrepi šele med poklicnim usposabljanjem, saj so nekatera dekleta že poročena. Ponovno bi bilo potrebno uvesti potujoče šole in se s tem približati romskim skupnostim.
- Estetsko vprašanje: kemikalije za beljenje - je potrebno izpostaviti kot problem diskriminacije / ozaveščanja - pomembno za mlade, ki želijo biti sprejeti.

Izvedbeni izzivi

Postopek izvajanja spletnega tečaja kombiniranega učenja je bil ocenjen precej slabše kot vsebine tečaja. Spletni tečaj je bil ocenjen z oceno 3 na lestvici od 1 do 5, pri čemer je ocena 5 predstavljala najvišjo vrednost. Razlogi so predvsem naslednji:

Izziv št. 1: Tečaj kombiniranega učenja je bil prvotno namenjen razvoju celovitih konceptov, ki bi zagotovili celosten strokovni razvoj. Vendar pa je bilo v praksi to zahtevno: na začetku je veliko spletnih udeležencev menilo, da so moduli preveč izčrpani, drugi so menili, da niso dovolj podrobni. Večina učiteljev in izvajalcev je zaradi omejenega časa želela bolj jedrnate informacije in več vaj, npr. osnovna besedila in vaje.

Strategije reševanja problemov:

Partnerji konzorcija so izziv rešili tako, da so razvili povzetke in mikro-povzetke modulov, ki so predstavili ključne koncepte. Kot smo že omenili, so partnerji konzorcija prevzeli vlogo mentorjev in sodelovali z udeleženci. Omogočili so razlago nekaterih podrobnosti v besedilih, razložili zapletene koncepte in nudili pojasnila.⁵

Izziv št. 2: Funkcije na platformi so bile nejasne

Strategije reševanja problemov:

To oviro smo premostili s podporo upraviteljev platforme PREDIS. Poleg tega so konzorcijski partnerji projekta PREDIS udeležence usmerjali po platformi z uporabo različnih funkcij (e-

⁵ Prim. Fichten (2004).

pošte, klepetalnice) ter jim svetovali in izpostavljali pomembne datoteke in vsebine (module, povzetke, besedila, dodatno gradivo za branje).

Izziv št. 2: Podajanje informacij preko spleta (e-sporočila in druge oblike komunikacije) so nekateri profesorji občutili kot povečano breme ob vsakodnevnih delovnih obveznostih.

Strategije reševanja problemov:

Organizirana so bila obdobja samostojnega učenja, ki so jih podprli mentorji konzorcija. Nekateri udeleženci so ta obdobja doživljali kot motečo prekinitev, predvsem v času seznanjanja z gradivi in vajami. Fichten poudarja, da se cilji spletnih tečajev usposabljanja večinoma uresničujejo v situacijah, v katerih se lahko udeleženci organizirajo relativno avtonomno. Bistvenega pomena je preprečevanje težav v interakciji, ki se lahko pojavijo zaradi institucionalnih ovir (npr. vztrajanje pri rutinah, neprilagodljivi načini dela) (Fichten 2004: 4). (glej Bloh in Wolfgang Fichten & Olaf Zawacki-Richter: 2004)

Končni povzetek:

Vsebina je bila v povprečju zelo dobro ocenjena. Učitelji so vsebine v tečaju kombiniranega učenja ocenili kot koristne, zanimive in informativne. Ocenili so, da so pridobili nova znanja, tako iz priročnika, modulov spletnega kombiniranega učenja, kot tudi iz dejavnosti, ki so jih izvedli z dijaki. Navedli so, da bodo poskušali še naprej uporabljati pridobljeno znanje o zgodnjem opuščanju šolanja in raznolikosti identitet pri svojem delu z dijaki. Nekateri izmed njih so izpostavili, da bodo v šolskem okolju poskušali širiti prepričanje, da lahko kulturna, družbena in jezikovna raznolikost bogatijo šolske vsebine in dijaško skupnost. Večina jih je poudarila, da bodo odslej z dijaki izvajali več delavnic in dejavnosti, ki odražajo resnične življenjske situacije.

5 Literatura

- Wolfgang Fichten & Olaf Zawacki-Richter (2004): Learning communities in an online course on "psycho-social aspects in nursing" - a community of practice? In: U. Bernath & A. Szücs (Eds.). Supporting the Learner in Distance Education and E-Learning, Proceedings of the Third EDEN Research Workshop, Carl von Ossietzky University of Oldenburg, Germany, March 4 - 6, (pp. 231 - 239). Oldenburg: Bibliotheks- und Informationssystem der Universität Oldenburg.